

Posudek na diplomovou práci

Blanky Pugnerové

Právní stát a spravedlnost.

Polemika o ústavě – srovnání argumentace

Franka Michelmana a Alessandra Ferrary

Ústav politologie, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Blanka Pugnerová se ve své diplomové práci zdařile koncentruje na rozbor vztahu mezi moderním právním státem a spravedlností, přičemž tyto dva prvky vztahu provazuje s legitimizací ústavy, s prosazováním lidských práv a s odpovídajícím způsobem politické vlády. Zaměřuje se přitom na jejich neoddělitelnost a jejich komplexní vzájemné relace.

První část práce opírá o vymezení teoretických základů, jež odvozuje z právněfilosofického a politickofilosofického rozboru konceptů právního státu, lidských práv, legitimacy státního zřízení, deliberativního pojetí demokracie. Klade důraz na Rawlsovu teorii spravedlnosti a její implikace. Tento výklad autorce práce slouží k připravení pojmového prostoru vlastního, hlavního zaměření práce, jímž je polemika mezi dvěma významnými současnými politickými a právními filozofy Frankem Michelmanem (Harvard University) a Alessandrem Ferrarou (Universita di Roma – Tor Vergata). V pozadí její analýzy této polemiky stojí určitá inspirace obou autorů především dílem Johna Rawlse a Juergena Habermase a jejich kritická recepce pojetí deliberativní demokracie.

Autorka rozebírá Ferrarovu a Michelmanovu diskusi zejména v souvislosti s jejich knižní prací vydanou v českém jazyce pod názvem *Polemika o ústavě* (Praha, Filosofia 2006). Orientuje se především na náročnou problematiku legitimizace ústavy, legitimizace lidských práv a dalších otázek spjatých s legitimizací, především vzhledem k subjektům a objektům práv. Subjekt spravedlivého práva by v těchto rozborech měl být nejen objektem práv, ale též jejich subjektem. Autorka práce se zde dotýká také Ferrarových námitek ohledně neodmítnutelnosti určitých postupů a ohledně kruhové argumentace v otázkách legitimizace.

Výběr zvolených témat a konceptů je pro rozbor dané problematiky reprezentativní. Diplomovou práci považuji za plodné pojednání o aktuální otázce, jež má svoji podobu nejen v analýzách na národní rovině, ale v posledních letech také v diskusích o evropské ústavní smlouvě a Lisabonské smlouvě. V současné době se tyto rozborů stále více vztahují také k teorii kosmopolitismu a potenciálnímu vymezení ústavního pořádku na globální rovině.

Blanka Pugnerová prokázala, že je schopna kvalitně zpracovat příslušnou literaturu týkající se zvoleného tématu. Je nutné ocenit její důkladné nastudování textů v českém jazyce. Podobný přístup k zahraniční literatuře zde sice není přítomen, nicméně celkové zdroje literatury lze považovat za adekvátní. Teoretické závěry, k nimž dospěla po rozboru vybraných autorů, zdařile zdůvodnila a artikulovala. Její studii, jež splňuje všechny obvyklé požadavky kladené na diplomovou práci, navrhuji ocenit jako výbornou.

V Praze dne 23. května 2009

PhDr. Marek Hrubec, Ph.D.